

Nro 37.

A' FELS. R. TSASZARNAK ÉS A. KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBŐL.

*Költ Bétsben Májusnak 9-dik napján 1794.
esztendőben.*

Nagy Britannia.

Két fél szokott az Angliai Parlamentomban lenni, u. m. a' *ministerialis*, és *antiministerialis*. A' Londoni levelek szerént, a' mostani *antiministerialis*, avagy *oppositiónalis* fél, mellynek leg nevezetesebb tagjai *Fox*, *Sheridan*, és *Stanhope* urak, olly erőtelen, hogy noha tsak nem minden nap ki kel *Pith* minister ellen, 's tsak nem minden nap lármával kezdődik, 's végeződik a' parlamentális gyűlés: még is mindazáltal meg nem akadályoztathattya a' ministeriumnak feltételeit, még is, ha voksra megyen is a' dolog,

mindenkor többen vagynak a' minister mellett, mint ellene.

A' hazájokból ki költözött Frantziákra nézve fel tétetett *Bill*, ámbár első tekintettel sok nehézségekkel láttatott légyen is küzködni, és mind az Ország törvényeivel, mind az úgy envezett *Test* esküvéssel, ellenkezni: még is mindazáltal végtérsak ugyan bé vétetett, és a' ki költözött Frantziák a' jelenvaló igen criticus környülállások közt fel vétettek az Angliai zsóldba következő fel tételek alatt: 1. Hogy ha egészségeknek feun tartása végett kéntelenitnének a' tengerből Angliának földjére ki szállani, ne távozhassanak a' tengernek partyától messze. 2. Hogy a' jelenvaló hadakozásnak végződése után, mingyárt botsátassanak el az Anglus szolgálatból. 3. Hogy vala mint más Britanniai seregek, úgy a' ki költözött Frantziákból fel állittatott corpus is a' Britanniai hadi Tanáts alá legyen vettelve s. a. t. — Ugyan ezen Gyűllésben határozatott az is meg, hogy azoknak a' Frantziáknak tulajdonságok, a' kik az Angliai bankókba töke pénzeiket le tették, meg ne sértettessen.

Múlt hólnapnak 16-ik napján bé menván Lord *Cornvallis* a' *Westminsterhullébe*, az az, abba a' palotába, mellyben a' parlamentomok szokott gyűlléseiket szokták tartani, nagy figyelmetességet okozott a' jelenvalókban, a' kik nyúghatatlansággal várták *Hastingról* teendő tanúbizonyságát. Hitének le tétele után, igen gyökeres orátiót mondott, mellyben kavaleri parolájára 's keresztény hitére erősítette, hogy hét elztendeig Indiában vólt mulatása alatt leg kissebb közönséges panaszt sem hallott *Hastings* ellen, sőt hogy még most is jól emlékezzenek rólla a' lakosok, és hogy pártot ütöttek az Indiai királykák Nagy Britannia ellen, annak nem *Hastings*, hanem amazoknak fősvénységek és uralkodásra való vágyakodások vólt valóságos oka.

Grey fő Strázsamesternek Amérikából szerentsésen *Londonba* lett érkezése, és jelentése rendkívül való örömmel töltötte bé a' nemzetet, a' ki azt a' kellemetes hirt hozta magával, hogy *Márt.* 20-ik napján egész *Martinique* szigete meghódolt a' Brittusoknak. Az úgy nevezett *Port Royal* erősségben vólt Frantzia őrizet, melly 400 reguláris katonaságból és 600 Mulatákból állott, fogságba esett, és a' capituláció szerént Frantzia Országba fog által vitettetni. Hadi vezérjek *Rochambeau* Generál igen vitézi módon viselte ugyan magát, és az utólsó szempillantásig védelmezte a' nevezett várat; de mivel égyetlen egy részetskéje sem vólt annak, melly az Anglus tüzes golyóbisok és bombák által meg ne sértetett volna, végtére kénytelen vólt magát őrizetével égyütt feladni. Továbbá azt bizonyította *Grey* úr, hogy ha eddig nem is, de bizonyossan nem sokára *Guadcloupe* és *Sz. Lucia* nevű Fr. szigetek is Britannia birodalma alá fogják magokat vetni, következésképen minden Amérikai örökségeiktől meg fognak a' Frantziák fosztattatni.

Az Angliai constitutió főben járó véteknek tartya, 's mint oliyat, keménnyen is meg szokta az ember lopást büntetni. Egy *Perry* nevezetű jeles ifjú, el lopott egy igen szép, gazdag, *Bristolban* aszszonyi munkákat tanuló szép szüzet, 's vele isméretlen helyen házassági életre lépett. — Világosságra jöven a' dolog, mind ketten törvénybe idéztettek. A' menyetskének tanúbizonyságát melly már második terhével vólt, tellyességgel nem akarták a' bírák bé venni, mellyre azt mondotta az aszszonynak prókátora, hogy valaméddig annak bizonyysága meg nem halgattatik, a' törvény házból ki nem megy, bátor az itiletnek napjáig ott kelletik is nékie ülni. Illyenképen meg halgattatván a' menyetske így szóllott: *Engemet, úgymond, el nem lopott az én férjem, hanem én magam mentem el vele, nékem mind személlye, mind hozzám való jó indulattya, mind minden viselete annyira tettzik, hogy nem gondolok*

nála e' világon jobb férjet találtatni. Illyenképen bűnösnek lenni nem ismértetvén *Perry* úr, fel ól-doztatott a' törvénynek terhe alól. Az ifjú asz-szonynak maga mentsége felettébb tettvén a' halgatóknak, az éggymást szerető párnak kotsi-jából, ki fogták a' lovakat, magok vonták őket haza, holott gazdag ebéd várta a' törvénybe idéz-tetteket.

Aprilisnek 12-dik napján tartatott parlamen-talis gyűlésben, ismét azt kezdette *Lord Lauderdale* a' felső házban sürgetni, hogy a' *Botany-Bayba* (Australiának igen vad tartományába) számkivetésbe küldetett két Scotus lakosoknak *Muirnek* és *Palmernek* ügye ismét vétettetnék elő, 's szorossabban vizsgáltna meg; de valamiképen *Adám* úrnak az alsó, úgy *Lord Lauderdale* nék is a' felső parlamentomban jelentett fel tétéleik he-lyet nem találtak. Az Ország fő Kancelláriusa fel álván helyesnek és törvényesnek mondotta a' Scotiai biráknak itilet tételét. *Lord Stanhope*, a' ki természetesen mindenkor indulatosan szokott be-szélleni, ekkor is így szólott: Minthogy, *úgymond*, én *Sanscoulotte* vagyok, és a' sertéseknek sere-géhez tartozók (igy szokta *Burke* e' világ előtt igen esméretes munkájában a' democratákat ne-vezni) helybe nem hagyhatom a' Cancellárius-nak belzédjét.

Svécia.

A' *Stokholmi* és *Koppenhágai* udvarok közt szerzett éggységnek tökölletességre lett menete-le után, mind a' két nemzet keményen iparko-dik a' neutralitásnak és kereskedésnek további sérelem nélkül való fel tartatásában, 's ezeknek védelmezésekre rendeltetett flottának ki készite-tésében. A' *Stokholmi* börsében, az az, a' ke-reskedők gyűléseknek házában, *April.* 16-ik nap-ján vólt arról leg elsőben szó, és már követke-zett napon két tonna aranynál többet tette nek

ölzve a' kereskedők, mellyet eggy arra rendeltetett deputáció által bé is mutattanak a' Regens hertzegnek (Eggy tonna arany 100 ezer tallért, vagy forintot telzen, a' mint t. i. tallerra vagy forintra befizélnek a' tartományok. A' német birodalomban, nevezetesen Saxóniában, Brandenburgjában, Hannoverában, Svéciában, és Dániában tallérok szzerént számláltatnak a' pénzek.) — Nemtsak a' kereskedők, hanem egész Svécia buzog a' neutralitásnak és kereskedésnek épségben való fenn tartásában.

April. 9-ik napján tartatott kabinetbeli gyűlésben, mellyben mind az ifjú király, mind az *Ostgothlandi* hertzeg jelen vóltanak, arról tudósította a' Regens hertzeg a' ministeriumot, hogy ollyatén eredeti levelek légyenek kezében, melylyekből világosan ki tettzik B. *Armfeldnek* gonosz fel tétele, melly miatt néhány nevezetes személylyek múlt Décemberben fogságra vettettek. — (Eggy újság levélben a' vala minapában, hogy B. *Armfeld*, itten *Bétsben* lett vólna, és innen két órányi járó földre a' Svéciai követnek rendelésére el fogattatott vólna; holott világossan azt mondják a' későbbi Olasz Országi levelek, sőt a' *Bétsi* udvari újság levélből is azt olvassuk, hogy még most is Nápolyban múlat, és meg külömböztetéssel tartatik a' királyi udvar előtt). A' mint tulajdon keze írásaiból ki tettzik, a' vólt B. *Armfeldnek* a' plánuma, hogy ő eggy bizonyos külső hatalmasságnak kezébe adja az Országot, a' mostani Svéciai constitutiót el töröllye, és hogy maga is részesülhessen az igazgatásban, a' mostani ministeriumot, 's vele ellenkezőket fel áldozza. Ezen plánum mellett kézbe kerültek a' nevezett Bárónak azon levelezései is, mellyeket mind azon külső hatalmassággal, mind *Kudenskiold* udvari dámával, és *Ehrenström* királyi titoknokkal tartott. Ezen leveleknek fel olvastatások után egész érzékenységgel meg hálálta az ifjú király kedves tuteurának, az igazgató hertzegnek, mind maga személylyéhez, mind a' Statushoz

mutatott nagy hiveségét, szorgalmatosságát, és vigyázóságát. Annakutánna egy királyi parantsolatot készitetett, és küldött a' kórmányozó hertzeg az udvari itilő széknek, mellyben ezen főben járó dolognak szoros meg vizsgálata, és az öszve esküttek ellen való processusnak siettetése parantsolatik. Az öszve esküttek közt vólt Gróf *Gyldenstolpe*, az ifjú királynak udvari mestere is, a' kit a' meg hólt király különös kégyelemben tartott, a' Regens hertzeg pedig sok jótéteményekkel meg tetézet. Noha ez is halált érdemlene; még is mindazáltal meg kegyelmezett néki a' Regens hertzeg, 's meg elégedett azzal, hogy hivatallyától meg fosztván, *Stokholmból* ki küldötte.

Lengyel Ország.

Egy Lengyel Országban, múlt hólnapnak 22 dik napján költ magános levél illy summásan, de értelmesen fejezi ki hazájának mostani kétséges ki menetelű állapotát: *Aprilisnek* 17-ik napja, szörnyű nap vólt *Varsóviára* nézve, hirtelen nagy lárma támadott a' városban, a' Lengyelek és Oroszok fegyvert rántottak egymás ellen, 's kéntelenek vóltak az utólsóbbak a' városból ki futni, a' melly házakban Oroszok laktak, azokban mindent el ragadoztak a' Lengyelek. Ezen történetet mind hosszabban, mind értelmesebben adja elő a' tegnap előtt költ *Bétsi* udvari újság: A' Lengyelek és Oroszok közt *April.* 4-dikén *Kaslawicz* alatt történt viaskodásban, mellyben amazok diadalmat vettenek ezeken, és 1000 Oroszokkal égyütt *Tormansow* Russzus Generál is el esett, nem bátorkodott *Kosciuskó* Generál tovább menni, hanem vissza térvén *Krakau* felé, a' városból egy órányi járó földre *Borsutov* nevű helység mellett táborba szállott, mellyet erős sántzokkal körül is vétetett. Az Oroszok *Skalmierz* alatt telepedtenek le, és ök is fülökig bé sántzolták ma-

gokat, 's mind a' két fél védelmezőképen akarja magát tartani — apródonként mind inkább inkább nevededik a' confoederátusoknak számok. Az alatt, míg ezek történtek, egy más *Volhyniából* *Grochóvszky* Generál vezérlése alatt ment Lengyel sereg a' *Chelmi* vajdaságba bé rontott, az *Opalin* és *Huscza* közt feküdt Orosz seregre rajta ütött, és egynéhány embert meg ölvén, sebbe ejtvén, 's el fogván közzülök, őket széllyel szórta, és minden akadály nélkül előbb nyomulván, el foglalta a' *Lublini* vajdaságot, és annak hasonló nevezetű népes és gazdag városát, melly 36 mélföldnire fekszik *Krakóviától*. Értésére esvén e' dolog a' *Warsóviában* feküdt Orosz seregek vezérjeinek, parantsolatot adtanak az onnan lejendő ki menetelre, és talám, az oda fél mélföldnire *Molke* Generál vezérlése alatt le telepedett Prusszus seregekkel való magok öszve kapcsolására. Parantsolat adattatván a' *permanent Conseil*-től, vagy Lengyel fő kormány széktől, a' *Warsóviában* feküdt Lengyel seregeknek fegyvereiktől lejendő meg folytattásokra, hirtelen lángot vetett a' már régtől fogva titkon gerjedező öszve esküvésnek tüze. — A' Lengyel katonák *Mokranóvszky* Generál, a' polgárok pedig a' polgár mester alatt gyűlvén öszve, *Aprilisnek* 17 dik napján reggeli ó órakor meg támadták az Oroszokat, más nap dél után két óráig meg nem szűntek az egymással való viaskodástól, 2000 Orosznál több ölettetett meg, az el fogattattaknak számok sem kevesebb, az egész Orosz ártilléria a' győzedelmeseknek prédájává lett. Az el nyomattattaknak segítségekre ment Prusszusok is nagyon meg verettek, és a' déli Prussziának határáig üzettettek. Az Orosz követnek, és kormányozó Generálnak, *B. Igelströmnek* lakó hajlékára ágyúkkal mentek a' confoederatusok, 's földig le rontották, minekutánna minden írásait és kasszáját kezekre kerítették volna, maga az említett Orosz követ is sebbe esett, 's igen sok viszontagságok közt vehette magát a' Prusszus táborba. A' Prussziai követet *Bucholcz* urat még

most is fogva tartják, 's minden irásait el foglalták, a' több Európai követek iránt ellenben illeendő betsülettel viselik magokat. — A' *Conseil permanentnek* imide amoda futott, 's el rejtett tagjai, mind addig keresték, míg fel találtak, 's őrizetre hányták — a' királynak, ki mellett néhány idétől fogva az Oroszok strázsáltak, legkisebben sem vóltak sérelmére, sőt minekutánna vége lett volna a' zenebonának, a' palotája eleibe gyűllött sokaság, személlyesen kívánta látni, ki is ment a' balkonra, és hathatós szókkal tensesitvén a' népet, mingyárt akkor vissza állította *Zakrewskyt* előbbeni hivatalába, a' polgár-mesterségbe. Hasonló módon beszélnek a' Berlini levelek ezen történetről, és ezt is hozzá adják, hogy *April*, 29 dik napján újjobban meg verte *Kosciuskó* General és a' confoederatus Lengyelek az Oroszokat. *Potocky Ignác* Lengyel Országnek előbbi marsalja, és az 1792-dik éfztendőben készült *Warsóviai* constitutiónak szerzője, és azon Ország gyűllésének több nevezetes tagjai, néhány hetektől fogva, mind *Krakóviában* vagynak. — A' *Lithvániai* nagy hertzogségben is nagy zendülésben vagynak a' lakosok, 's igen nagy hajlandóságot mutatnak a' *Kosciuskó* confoederatiójához, melly miatt sok nevezetes Lengyelek el zártak az Oroszok által. *Csartorinsky Adám* hertzeg fia is *Krakóviában* lenni mondattatik. Eggy *Wolton* nevezetű Lengyel kamarás úr vólt a' confoederátusok és *Descorches* Konstantzinápolyban mulató Frantzia nemzeti biztos közt a' közbenjáró, a' ki ottan való mulatásában, múlt éfztendőben előre megmondotta, hogy Böjtmás havában ki fogna Lengyel Országban a' revolutió ütni.

Hadi Történetek.

Koburg hertzeg ezeket írja *Catilloni* fő kvártélyából: Gróf *Kaunitz* hadi tármester, *April*, 22 dikén 9 batalion gyalogságot és 10 escadron

lovasságot gyűjtven *Beaumont* alatt öszve a' *Solre de Chateau* mellett lévő erőssen bé sántzoltattott helyet, és a' *Colleret* alatt feküdt Frantzia tábort három colonnében meg támadta. Az első colonnének, mellyet *Degenschild* Generál Májor kórmányoz vala, maga az ellenség ment eleibe, még pedig sokkal nagyobb számmal, mint vóltak a' miénk: még is mindazáltal vissza nyomattott bátor vitézeink, és jól intézett ártilleriánk által, lovasságunk által pedig annyira szorongattott, hogy allig nyerhetett magának időt a' *Maubeugi* sántzolt táborba való mehetésre. A' középső colonnével hasonlóképen vissza verte a' Frantziákat Barkó huszár regementének érdemes Obristlájtinántya *Levachich*, 's egészen *Obrechiesig* üzte. — A' *Reusz* hertzeg által vezéreltetett bal colonné leg több ellentállást talált, a' magánál négyszerte is erőssebb ellenség által, még is mindazonáltal ez is szerentsés vólt annak visszaveretésében, mellyet kiváltképen a' Barkó vitéz huszárjainak lehetett köszönni, a' kik *Barkó* fő Strázsamesnek vezérlése után bé vágván a' Frantzia gyalogság közzé, 500-at öszve aprítottak, 40-et pedig el fogtak. A' nevezett fő Strázsamester úr alatt két paripa lövetett agyon, harmadik pedig bajonettel szúratott által.

April. 23 dik napján, 30 ezer embert gyűjtven öszve az ellenség a' *Caesar* nevű tábor helyen, *Denaing* és *Douchy* közt rajta hajtott *Wurm* Hasszus Generál Lájtinántra, 's vissza is nyomta külső tábori őr-állóit; hanem minekutánna segítséget küldött volna Gr. *Clerfait* hadi Tármaster a' Hasszusoknak, semmire sem mehetett. — A' *Villers* és *Cauchie* közt történt tsatának hire fülébe menvén a' *Yorki* hertzegnek, leg ottan ki küldötte *Ottó F. M.* Lájtinántot az ellenség fekvésének meg kémlelésére, és ha jó mód lenne benne, meg is támadására. Ugy is történt a' dolog, *April. 24* dikén reggeli 7 órakor rajtok hajtott a' Frantziákon a' nevezett Generál, és nemcsak a' lovasságot, hanem a' gyalogságot is

vissza verte, és 9 ágyút nyert el tőlök. És így azon Fr. corpus, melly mintegy 15 - 20 ezer emberből állott, kénytelen vólt magát rész szerént a' *Cambrayi*, rész szerént pedig a' *Bouchaini* ágyúk alá vissza vonni. — *April.* 25-dik napján *Landrechyből* 1000 Frantzia ki tsapván futó sántzainak bal szárnyát öszve akartak rontani, kikre az azokban helyheztetett ágyúkból és kártátsokból kemény tűz adattatván, egészlen öszve zavarodtak, és egynéhány pajtásaiknak hátra hagyásokkal vissza futottak a' nevezett erősségbe. *April.* 23 dik napján, 18 - 20 ezer Frantziaság gyüllött öszve *Fleurieux* és *Aussoit* közt, és szüntelen nyúghatatlankodtatta, az azon környéken *Gottesheim* Obester alatt vigyázaton állott seregeinket, mind addig, mig a' nevezett Obester maga is sebbe esett. Gr. *Kaunitz* hadi Tármasternek értésére esvén e' dolog, *April.* 27 dikén meg akarta az ellenséget a' reá bizattatott corpussal támadni, hanem el nem érhetette fel tett tzellyát a' *Florennes*, *Valcourt*, és *Bossus* alatt tanyázott örálló seregeinknek, az előtt való napon lett meg támadtatása, és vissza nyomattatása miatt. E' napon ütöttek *Beaumont* is, és minekutánna onnan is ki nyomták volna vigyázó vitézeinket, granátokat hánytának a' nevezett városba.

April. 26 dik napján 13 - 15 ezer Frantziák mentenek Gr. *Sztáray* F. M. Lájtinánt ellen *Marquain* alá, és még hajnalban öt különböző helyen támadták meg a' kormányára bizattatott Austriai seregeket, vissza is nyomták *Momoron* alatt vigyázott ör-állóit; de más helyeken mindenütt vissza hajtattak, és négy óráig tartó viaskodás után által üzettettek a' *Bouvinesi* hidakon.

Hertzeg *Koburg* F. Marsal által tétetett jelentés szerént, *Boliö* F. M. Lájtinánt, és Frantziák közt *April.* 16. és 17-ik napján történt tsatákban 34 emberünk esett el, 90 sebesitetett meg, 82 tévelyedett és fogattatott el. A' hóltak közt vólt *Thiel d' Alton* regementbeli all-hadnagy; a' sebesek között *Fediny* fő Strázsamester, és *Beutel*

zászló-tartó ugyan a' *Alton* regementéből, és *Blaskovics*'s *Arbanasz* kapitányok Sándor Leopold huszár regementéből. Az égyyesült seregeknek, *April.* 18 és 19 dik napjain történt előbb nyomulásakor részünkről 132 ember esett el, 432 sebesítetett meg, 61 fogattatott és tévelyedett el. A' *Landrecy* alatt lévő Frantzia tábornak általunk lett meg vétetésekor, 107 emberünk holt meg, 547 kapott sebet, és 13 tévelyedett el. A' holtak közt találtatott, a' német regementekből el esett tiszteknek neveiket el halgatván, *Schuh* fő hadnagy Splényi Gábor regementéből, sebet kaptak *Busenelly* fő hadnagy, és *Maretits* all hadnagy ugyan azon nevezett regementből. *Bellegarde* Generál Májor, és Frantziák közt *April.* 21 dik napján történt viadalban, mellyről közelebb ki adott Kurirunkban emlékezénk vala, 40 emberünk esett el, 193 kapott sebet, 17 tévelyedett és fogattatott el.

Austriai Belgyiom.

Brüszszelben April. 23 dik napján. Ma vólt az a' kellemetes nap, melly 1540. esztendőtol fogva a' Belgákra fel nem viradott. Ma reggeli 9 óra után ment a' hódolás végbe igen nagy pompával, és sok ezer embernek jelenlétében. — A' városnak fő úttzáján építettetett teátrumon lévő thronusba éppen 12 órakor ült bé a' Fels. Császár, és el olvastatván előtte Belgyiomnak aranyas búllája, az úgy neveztetett *Joyeuse Entrée*, mind ennek, mind egyéb privilegiumainak, és szabadságainak szoros meg tartására le kötelezte magát ő Felsége. Leg ottan a' három Karok és Rendek is meg esküttek hivségére, 's kötelezték magokat mint *Brabántziai* hertzegnek örökös szolgálattyára, arany és ezüst emlékeztető pénz szoratott ki a' sokaság közt, ezen V. *Károly* Császár idejétől fogva nem történt dolognak emlékezetére. Dél után két órakor tért a' Fels. Császár lakó palotájába vissza, valamerre ment, mindeütt tömve vóltanak az úttzák emberekkel, kik

szüntelen illy hangal tsapdosták a' levegő eget: *Ellyen a' Császár, éllyen a' mi Felséges Fejedelmünk!* Három nap egymás után vólt a' város meg világosittatva. Jelen vólt ezen czeremonián a' Hollándiai helytartó Fejedelem is 4 küldötyeivel a' frigyos tartományoknak.

Frantzia Ország.

Éggy republicanusi gondolkozású Amériikai tudós, a' többi közt azzal magasztallya a' Párisi Conventiónak tagjait, hogy ők igen szépen tudnak a' Párisi kösséggel bánni, 's annyira magokhoz tudták azt édesgetni, hogy akármelly veszedelmes állapotban számot tarthatnak annak hívséges védelmezéséhez. Úgy legyen é a' dolog, avagy nem, nem tudom; azt mindazáltal úgy olvasom a' Párisi jelentésekben, hogy ők nemtsak kényérrel és hússal, hanem tsupán szomorú játékoknak nézése, és biztató beszédekkel is meg tudják a' Párisi éh gyomrokat elégíteni. A' múlt két hólnapokban a' complóttoknak históriájával, és gvillotiniroztatással múlatgatták őket; most pedig, a' midön már ezen eledelekre réa úntanak vólna, más féle tsemegeket tálalgatnak eleikbe, t. i. a' Frantzia patrióta seregeknek ellenségeiken vett gyözödelmeiket. *April.* 16 dik napján tartott ülésben olvastatott fel, a' napkeleti pyrenéusi Frantzia ármádiánál lévő nemzeti biztosnak levele, mellyben ekként írja le annak jelenvaló állapotát: „Ez a' tábor egészien új formába öntettetett, 's mindenek meg szerezettek, melyek által újjabb gyözödelmi koszorúkat szerezhessen magának — égyedül a' viadalra adattandó jel adásra várakozik, 's azonnal örömmel fog ellenségeire rohanni. Azok a' haza árulók, a' kik ezen határoknak bátorságát veszedelembé akarták ejteni, rész szerént halálra büntettettek, rész szerént még most is vasban kuruttyolnak. — A' békételeknek egy része a' Köz. Társaságnak belsőbb tömlötzeibe küldetett, más része pedig a' revolutiónalis szék eleibe idéztetett. A' félni nem

tudó *Dagobert* Generál *Puicerda* felől, (Cataloniának a' Roussiloni Grófság határain fekvő városa) immár szerentsés próbát tett a' Spanyolok ellen, 's három erős tanyájokat el is vette — a' kormánya alatt lévő osztály kiindulása mingyárt egy meredek kösziklán épült Spanyol redutát foglalt el, mellyben hat ágyút, és 300 flintát nyert — már most *Vrigelle* várának kő falai alatt vagyon, 's annak ostromlásában foglalatoskodik. “

Az Olasz Országi Fr. armádiánál lévő nemzeti biztosok illyetén hízelkedő jelentést küldötenek a' N. Gyűléshez: „A' Fr. republica győzödelemmel táplállya magát (nem meg mondám, hogy a' N. Gyűlésnek tagjai ki találták azt a' mesterséget, melly szerént tsupán hazug hirekkel is jól tartják a' Párisiaknak éh gyomraikat). — Adjátok tudtára *Onegliának* általunk lett el vétetését, ezt a' nevezetes ki kötő helyet, melly által égyessége vala Pedemontziumnak Szárdiniával. A' N. Gyűlés parantsolta ennek el foglaltatását, mellyet a' republicának fiai velek született bátorságok szerént bé is tellyesítették. — Élzre vévén közelgetésünket az ellenség, néhány közel lévő tetőket, nevezetesen a' sz. *Agata* nevű hegyet meg rakta fegyveres néppel, de onnan is ki üzték őket hív vitézeink, mellyen meg rémülvén ellenségeink, mint az ölyvtől meg félemllett apró tsirkék, úgy futottanak. (A' *Turin*-ből érkezett levelek azt mondják, hogy mind *Onegliából*, mind *Pignából* ki üzték a' Szárdusok a' Frantziákat, és nemcsak a' parasztok, hanem még a' szerzetes papok is fegyvert kötöttenek tomporaikra, 's egyenlő erővel viaskodtanak a' Frantziák ellen.)

A' N. Gyűlésnek *April*. 18-dikán tartatott ülésében, elztendönként hat száz livra rendeltetett *Maria Cecilia* ottomannának, néhai III *Achmet* Török Császár leányának, kinek XV és XVI *Lajos* királyoknak uralkodások alatt elztendönként 3000 livrája járt. Ennek a' személynek Frantzia

Országba lett származásának rövid historiája ez: Egy Frantzia Országi fő házból származott kis asszony belé szeretvén egy ifjúba, szülei hire nélkül napkeleti Indiákra akart kedvesével égyütt menni, azomban az Algiriai tengeri tolvajoktól el fogattatván, Török Országba vitettetett, mint-hogy igen szép vólt, a' Sultán háremébe vezetett bé. Itten nagy kedvességben lévén a' Sultáninnál, az az, a' Sultánnak leg kedvesebb feleségénél, gyermek dajkává tétetett, 's nevezetesen, a' fellyebb említett *Ceciliának* neveltetése reá bizattatott. A' Frantzia kis asszony sok esztendőök múltván reá akadván régi kedves szeretőjére, ki szökött a' Török Császár háremjéből, 's magával égyütt el vitte a' Sultánnak leányát, és vele égyütt Velenczébe ment először, onnan pedig Fr. Országba, holott a' keresztény vallásban fel neveltetvén *Cécilia*, ámbár különös szépségéért sok imádói vóltanak, de még is mindenkor hajadon állapotban maradott, és már most 80-dik esztendejében vagyon.

Tudtára adattatván *Bertin* Frantzia Generálnak, hogy Fr. Flandriának *Balliolum* nevű városában sok külső nemzetbeli spionok tarrozkodjanak, és verbuállyanak számokra, bé záratta a' kapukat, minden házakat meg visgáltatott, és sokat el fogattatott közülök.

Elegyes Tudósítások.

Egy *April.* 22 dik napján *Brüsszelben* költ, és a' *Bétsi* hadi Kancelláriához küldetett parancsolat szeréat maga fogja ő Felsége a' Flandriában táborozó Cs. K. hadi seregeket kórmányozni, de tsak azokra a' tárgyakra nézve, a' melylyek a' hadi seregeknek állapottyát és további foglalatosságait illetik: ezeknek tökéletességre való vitelét pedig egészlen *Koburg* hertzegre bízta, kinek mind a' Fels. Austriai házhoz, mind a' Statushoz való hiveségéről, és hasznos szolgálattyról tökéletessen meg vagyon ő Felsége

győzött. *Károly* fő hertzeget, *Gróf Kaunitz*, és *Gr. Kinsky Ferentz F. M.* Lájtinántokat hadi tármesterekké; és az *Albert* hertzeg karabélyos regementének eddig vólt *Obesterét B. Seckendorffot* Generál Májorra tenni méltoztatta ő Felsége. *Boliö* magyar gyalog regementjét *Benyóvszky F. M.* Lájtinántnak, a' *Vierzet* német gyalog regementyét *Bóliö F. M.* Lájtinántnak, a' vólt *Caprara* regementyét pedig *Schmidfeld F. M.* Lájtinántnak ajándékozta. — Az eddig Erdély Országban kvártélyozott Cs. K. seregek közül, *Bonyovszky* regementének Oberst batalionnya, *Splényi Gábor* regementének Oberst- és Májor divisiói, a' *Savoie* dragonyos regementének pedig a' Stábja *Meyersheim* Generállal égyetemben Gallicziának túlsó határaitra marsirozni parantsoltattak. — A' K. nemes Magyar testörző seregtől ismét két tizt lépett ki regementekhez, u. m. *Simonyi Elek* hadnagy úr a' *Zetzvitsch*, és *Pogány Sándor* hadnagy a' *Hohenzoller* vasas regementyeihez. Mind ezeknek mind a' minap Kurirunkban jelentetett, regementekhez ki ment nemes testörzőknek helyekre mások fel nem fognak vétettetni, valameddig ezek a' regementeknél actualitásba nem fognak lépni; sőt, hogyha ma avagy hólnap békesség találni lenni, szabadságokban áll ezeknek, ha tetszik, ismét vissza jönni a' K. Nemes Magyar testörző sereghez. — Minap jelentett *Jankovics Pál* hadnagy úr *Modena* könnyű szerű lovasaihoz, *Balogh József* hadnagy úr pedig *Elzterházy Antal* magyar gyalog regementéhez fognak menni.

Tegnap előtt *Te Deum laudamus* tartatott itt *Bétsben* az *April.* 26. dik napján *Frantziákon* vett fényes győzödelemért, a' midön mind a' Fels. Császárné, mind *Sándor Leopold* fő hertzeg, és *Nádor Ispán* meg jelentenek a' *Sz. István* templomában a' szent misének halgatására, a' melly idő alatt keménnyen harsogtak a' várnak bástyáira ki szegezett nagy ágyúk. A' külső városokban is mindenütt sz. mise tartatott ezen győzödelemnek meg hálálására. *Chapuy* *Frantzia* Ge-

nerált, maga az ide jött Kurir *Klee* kapitány úr fogta el, kinek kétség kívül fog jutalom adatni.

A' *Génuai* Tanáts igen érzékenyen vette a' Frantzia seregeknek, azon Köz. Társaságnak földére lett erőszakos menetelét, mellyről mind a' *Párisban* múlató *Génuai* residenst, mind a' *Génuában* lévő Frantzia nemzeti biztost tudósította. Egyfzersmind *Bétsbe*, *Madritba*, és *Londonba* küldött levelei által azzal mentette magát, hogy ez a' dolog hire 's meg égyyezése nélkül történt.

Spira városának jelen való szomorú környülállásairól ezeket olvassuk egy közönséges levélben: A' Frantzia prédáló commissió semmit sem találván már, a' mit fel rabolhasson, azzal fenyegeti az Evangelicus lakosokat, hogy ha harmad nap alatt 20 ezer forint sattsot nem fizetnek, földig le rontattya templomjokat — minden nemnek és rangnak külömbsege nélkül, minden napi sántz ásásra küldi a' lakosokat — minden körül belől lévő gyümölts termő fákat ki vagdalat — az egész városban nem lehet egy tehenet kapni, a' ki bátorságosabb helyre küldötte marháit, minden darabért 40 forintot kényszerítettik fizetni. Valamit tsak a' pintzékben és falak közt el rejtve találtak, mind el ragadozták a' Frantziák — a' rejtek helyeknek ki találására, a' pintzékben vizet öntögettek, 's a' hol a' viz ölzve ment, fel ásták, 's megtalálták az el rejtetett kintset. Kalapátsokkal veregetvén a' falakat, a' hol hangot tapasztalnak, ki rontották, tudván hogy ottan rejtek helyek legyenek s. a. t.

* * *

A' mái postán azoknak küldöm az *Almanakot*, a' kik a' 501 — 600 numerusú coperták alatt olvassák a' *Magyar Kurirt*.